

1 BILAG 3: INSPIRATION TIL VIDERE ARBEJDE

Sammenfatning af input fra fokusgrupper, workshop, firerumsmodel og lokale biblioteker

Formålet med dette bilag er at inspirere til udviklingen af fremtidens biblioteker. Det gøres her ved at fremstille og sammenfatte de idéer, der i løbet af undersøgelsen er kommet til, hvordan bibliotekerne kan udvikle sig såvel generelt som målrettet i forhold til forskellige grupper i befolkningen. Bilaget fungerer således som et supplement til de fokusområder, der er beskrevet i hovedrapporten. Der suppleres her med de forskellige konkrete idéer, der er kommet i løbet af undersøgelsen.

De overordnede fokusområder, der beskrives i dette bilag, er udledt af såvel statistiske analyser som kvalitative analyser. De vil kunne genkendes fra hovedrapporten. De operationelle forslag og konkrete idéer der knyttes til hvert af disse fokusområder er en mere uprioriteret sammenfatning af alle de idéer, der er kommet i løbet af undersøgelsen.

Bilaget er opdelt i to dele:

Del 1: Det strategiske arbejde med målgrupper:

Overordnet beskrivelse af og inspiration til, hvordan der kan arbejdes strategisk med målgrupper, og hvordan indsigterne fra segmenteringsanalysen kan kombineres med andre perspektiver på biblioteksområdet, som fx 4-rumsmodellen.

Der gengives her et eksempel på, hvordan Glostrup bibliotek inddrager nærværende segmenteringsanalyse i deres strategiske arbejde. Endvidere gives der en teoretisk rammsætning for det strategiske arbejde med målgrupper. Sidstnævnte er Roskilde Bibliotek kommet med input til.

Afsnit 3.1 udgør bilagets første del.

Del 2: Sammenfatning af input fra fokusgrupper og workshop:

Her fremstilles de fokusområder og konkrete idéer, der er til udvikling af de forskellige biblioteksydelser. Denne del udgøres af afsnit 3.2-3.8.

Kilden til disse idéer er primært det idégenererende gruppearbejde, der blev udført i forbindelse med undersøgelsens fokusgruppeinterview. Her kom repræsentanter for de enkelte segmenter (brugere såvel som ikke-brugere) med idéer til, hvordan fremtidens bibliotek skal se ud, hvis det skal være et sted de gerne vil komme (mere).

Der suppleres med idéer fra repræsentanter fra bibliotekssektoren. Disse idéer blev genereret på en workshop i forlængelse af præsentation af analysens hovedresultater.

Dette bilag har udelukkende fokus på de fremadrettede fokusområder samt på de operationelle forslag, der knytter sig til disse fokusområder. Læseren vil kunne genkende de fleste af idéerne fra hovedrapportens analyser og fremstillinger. Den bagvedliggende begrundelse for de fremstillede fokusområder er således beskrevet i hovedrapporten.

Mange af de forslag, brugerne kommer med, har man allerede realiseret på flere biblioteker. Ideerne er taget med, fordi de peger på to overordnede udviklingsperspektiver:

1. Innovation og gode erfaringer fra et eller flere biblioteker kan spredes ud til flere
2. I de grupper og på de steder, hvor kendskabet er lavt eller fraværende, kan kendskabskampanjer have stor relevans. De steder, hvor brugerne efterspørger tilbud bibliotekerne allerede har, er det manglende kendskab således en selvstændig barriere for brug. Det siger således noget om, hvor

der skal gøres en ekstra indsats for at udbrede kendskabet så vidt inden for bibliotekets fysiske og digitale rammer som uden for bibliotekets sædvanlige rammer.

Strukturen i denne del af bilaget følger strukturen i hovedrapport og konklusion. Dog præsenteres anbefalinger på baggrund af analysen i afsnit 9 om, hvad der kan øge befolkningens biblioteksbrug her allerede i afsnit 3.2.

1.1 Det strategiske arbejde med målgrupper

Fokusområde 1: Arbejd strategisk med målgrupper

Som bibliotek kan man med fordel arbejde strategisk med de enkelte målgrupper, både i forhold til at fastholde eksisterende brugere og tiltrække nye. Når man kender til forskellene i de enkelte brugergruppers interesser og biblioteksvaner, har man et godt grundlag til at udarbejde strategier for at fastholde og øge brugen blandt disse brugergrupper.

Mindst lige så vigtigt er det, at segmenteringsanalysen giver indsigt i væsentlige ligheder mellem en gruppes brugere og ikke-brugere. Når man kender biblioteksinteresser og –vaner for den del af segmentet, der er brugere, kan man således nemmere identificere, hvordan man kan påvirke og tiltrække ikke-brugere i segmentet, fordi de på rigtig mange andre punkter end netop biblioteksbrug ligner hinanden.

Idéer fra workshop: Strategisk arbejde med målgrupper

Kend dine nuværende og kommende brugere og deres behov og ønsker

Hvert bibliotek skal selvransage og definere dets formål, "vi er her fordi..."

Bibliotekets formål skal defineres i forhold til de enkelte segmenter

Bibliotekerne skal blive bedre til at definere dets kompetencer og kende dets komparative fordele.

Fokus på brugerinddragelse: Bibliotekerne skal blive bedre til at inddrage borgerne og deres ønsker og behov

Arbejdet med målgrupperne og indsigterne fra segmenteringsanalysen kan overordnet gribes an på to forskellige måder:

1. Med udgangspunkt i de enkelte bibliotekstilbud.

I udvikling og prioritering af de enkelte bibliotekstilbud tages dels udgangspunkt i den viden segmenteringsanalysen giver om, hvilke prioriteringer og ønsker, der går på tværs af forskellige målgrupper og dermed kan forventes at ramme bredt og få stor værdi samlet set. Samtidig tages der udgangspunkt i den viden segmenteringsanalysen giver om de enkelte målgruppers brugsmønstre, prioriteringer og ønsker for at vide, hvem der særligt er i målgruppen for de pågældende tilbud. På baggrund heraf kan dette tilbud udvikles, så det netop appellerer til og øger værdien for – og brugen blandt -disse målgrupper.

Et konkret eksempel på at arbejde ud fra denne tilgang kan være, at man vil arbejde for at øge brugen af det digitale bibliotek. Her vil det så være vigtigt først at se på, hvilke generelle udfordringer, der er på dette område. Som analysen viser, kan det bl.a. være manglende kendskab. Derefter kan man på baggrund af segmenteringsanalysen se på, hvilke målgrupper dette især vil være relevant for og hvor man kan forvente, at der vil være effekt af at arbejde for at udbrede kendskabet. Her viser analysen, at særligt de unge og herunder særligt de unge børneforældre er en væsentlig målgruppe herfor, men at der stadig er en meget stor del, der ikke kender alle de digitale tilbud. På den baggrund vil man for at få maksimal effekt ud af indsatserne arbejde for at udbrede kendskabet blandt de unge og særligt de unge børneforældre. Eksempelvis ved hjælp af sociale

medier, internetfora for småbørnsforældre, plakater og brochurer på uddannelsesinstitutioner og i daginstitutioner.

2. *Med udgangspunkt i de enkelte målgrupper*

Her tager udviklingstiltag udgangspunkt i en prioritering af, at det særligt er bestemte målgrupper, man vil gøre en ekstra indsats for at tiltrække og fastholde. Derefter ser man på, hvad segmenteringsanalysen har vist er særligt vigtigt for disse eller denne målgruppe(r).

Et konkret eksempel kan være at man vil gøre en særlig indsats for at tiltrække og fastholde unge børneforældre. Her viser segmenteringsanalysen, at udbredelse af kendskab til de digitale tilbud kan være én måde at tiltrække og fastholde brugere fra denne befolkningsgruppe på. Analysen viser også, at brugerne fra denne gruppe primært bruger biblioteket til børnerelaterede tilbud. Kombinationen af disse to indsigter kan omformes i indsatser for at udbrede kendskabet særligt til de digitale tilbud, der er til og om børn.

Men man kan også vælge at lave et helt andet tiltag, der også kan forventes at have stor effekt netop i forhold til unge børneforældre. Segmenteringsanalysen viser nemlig også, at denne gruppe vægter socialt samvær og biblioteket som mødested højt. En operationalisering heraf kunne være legestue for mindre børn (og deres forældre) og arrangementer rettet mod mødre og fædre på barsel o. lign.

Rapporten og dette bilag tager højde for begge tilgange. Hovedrapportens afsnit 9.3. *Hvad kan få hvert enkel målgruppe til at bruge biblioteket mere?* kan være afsæt for arbejde med udgangspunkt i de enkelte målgrupper.

Rapportens afsnit 4-8 der er opdelt efter bibliotekets forskellige ydelsesområder kan være afsæt for arbejde med udgangspunkt i de enkelte bibliotekstilbud. Disse mere tematiske analyser og beskrivelser suppleres i dette bilag med konkrete forslag fra de borgere, der har deltaget i undersøgelsens fokusgruppeinterviews samt med input fra den workshop, der er afholdt i forbindelse med undersøgelsen, med deltagere fra bibliotekssektoren.

Inspiration fra andre biblioteker

I forbindelse med undersøgelsen har der været drøftelser med forskellige biblioteker om, hvordan de bruger segmenteringsanalysen i praksis og herunder, hvordan man kan arbejde strategisk med bibliotekets målgrupper. Et af disse er Glostrup Bibliotek, der allerede har inddraget undersøgelsen i deres strategiske arbejde. Nedenstående boks giver et eksempel på, hvordan de har gjort det.

Eksempel fra Glostrup Bibliotek: Sådan vil vi bruge segmenteringsanalysen

Den dominerende biblioteksfortælling er i opbrud og en redefinering af Glostrup Bibliotek er nødvendig.

VIL Strategisk niveau/ kerneopgaven

En tolkning af biblioteksloven fordrer udvikling af den kulturelt og demokratisk dannede borger. Selvfølgelig, omverdensforståelse og personlig dømmekraft er nødvendige forudsætninger for et moderne dannelsesbegreb. Glostrup Bibliotek er lokal dynamo i denne proces.

Det er en forskydning fra *det transaktionelle bibliotek*, der stiller ressourcer og tilbud til rådighed, mod *det relationelle bibliotek*, hvor involvering, samskaben og interessefællesskaber danner nye bånd mellem de professionelle og borgerne. Derfor er det ekstra vigtigt at kende bibliotekets forskellige målgrupper. Her kan man trække på segmenteringsanalysen for at få øget og nuanceret kendskabet til de forskellige målgrupper. Herved kan relationer og tilbud tilpasses de forskellige målgruppers forskellige behov og ønsker.

KAN Personale og kompetencer

Der vil være en højere efterspørgsel efter opsøgende, udadvendte og handlekraftige medarbejdere, der kan indgå i nye netværk, facilitere, vejlede og undervise. På Glostrup Bibliotek har vi specifikt rekrutteret en it-supporter, en spilbibliotekar og en musikbibliotekar, der udover specifikke spidskompetencer på det faglige plan også har de fornødne personlige kompetencer. Disse forventes at kunne styrke tilbuddene til de unge målgrupper. Segmenteringsanalysen har bekræftet vigtigheden af et sådant fokus, idet det fremgår heraf, at fokus på de unges interesser ud over blot det studierelaterede (der stadig er kerneinteressen) kan være med til at fastholde unge brugere også efter afsluttet uddannelse.

De unge segmenter efterspørger også, at biblioteket i højere grad møder dem, hvor de er. I sammenhæng hermed vil vi bringe viden aktivt i spil overfor såvel brugerne som ikke-brugerne i de fire ungesegmenter. Her er opsøgende arbejde i forhold til lokale uddannelsesinstitutioner afgørende. Det gælder den lokale produktionshøjskole, ungdomsskole og folkeskole. 'Kultur på skoleskemaet' er en arbejdstitel og en bestræbelse på, at vore kompetencer er mobile og flytter ud, hvor publikum befinder sig.

SKAL Leveringsmæssigt/ kerneydelser

Segmenteringsanalysen bekræfter, at Glostrup Bibliotek i første omgang skal tilbyde multiple kerneydelser, der modsvarer multiple målgrupper, hvis man skal ramme en bred brugerskare med forskellige behov. Eksempelvis at skabe et rum til åbne, inviterende studiemiljøer for unge under uddannelse. Give rum til en brugerdreven Baby-Café for unge børneforældre. Stimulere til brætspil for unge i biblioteksrummet og skabe et særligt miljø for samvær og spil samt endelig at forme et særligt intimt rum med dug, gamle tekopper mv. i forbindelse med introduktioner til forskellige forfatterskaber særligt stilet mod den kulturelle kvinde.

Fortællingerne/historierne ligger i kerneydelserne, og det fysiske bibliotek spiller en afgørende betydning i alt dette. Segmenteringsanalysen giver stof og forståelse til at indramme historierne. Brug og behov bliver afdækket i et nyt perspektiv, nemlig borgernes, fordi både brugere og ikke-brugere er omfattet. Et forslag er at udvikle de 10 segmenter i typekort. Det repræsenterer en væsentlig viden, man fint kunne benytte i kombination med f.eks. 'Formidlingsbyen' et kompetenceudviklingsprojekt mellem Herlev, Rødovre og Glostrup biblioteker til nye formidlingstiltag.

Fokusområde 2: Kombiner segmenteringsanalysen med eksisterende perspektiver som firerumsmodellen

Strategisk arbejde ud fra et segmenterings- og målgruppeperspektiv er ikke et enten-eller, hvor dette perspektiv udelukker andre perspektiver i det strategiske arbejde. Derimod kan indsigter fra segmenteringsanalysen med fordel kombineres med andre aktuelle forståelsesrammer eller strategiske perspektiver. Eksempelvis kan det strategiske arbejde med segmenter med fordel kombineres med firerumsmodellen.

I udgivelsen "Folkebibliotekerne i videnssamfundet" fra år 2010 blev der lanceres en samlet forståelsesramme eller model for biblioteksbetjening – "Vidensamfundets bibliotek"¹. Modellen er en idealmodel, der forsøger at indramme bibliotekernes nuværende opgaver og funktioner. Modellen omfatter såvel det fysiske som det digitale bibliotekstilbud og opdeler bibliotekets funktioner i fire universer eller rum:

1. *Inspiration*: Oplevelser via tilbud inden for litteratur, digte, spil, musik m.m. og arrangementer
2. *Læring*: Opdagelse og læring gennem uformelle kurser, e-læring, foredrag, vidensmaterialer m.v.
3. *Møde*: Deltagelse i debattmøder, faglige arrangementer m.v.
4. *Det performative*: Medskabelse og produktion i form af skrive- og filmværksteder, workshops m.v.

Universerne overlapper hinanden, og der kan foregå aktiviteter og tilbud i randområderne af hvert rum eller repræsenterende 2 eller flere rum, ligesom man kan sige, at enkeltindivider eller grupper af borgere kan bevæge sig i flere af rummene samtidigt eller på skift.

Forholder man denne undersøgelse og segmenteringsanalyse til modellen, er særligt to forhold værd at nævne:

1. Med de nuværende biblioteksbrugeres brugsmønstre er brugeraktiviteterne for en stor dels vedkommende centreret omkring 2 af de 4 rum: Inspirations- og læringsrummene. Man kan lidt forenklet sige, at brugsaktiviteten i omfang nærmest følger ovennævnte punktopstilling i prioriteret rækkefølge, så der anno 2014 er mest brugeraktivitet i inspirationsrummet og mindst brugeraktivitet i det performative rum. Det indebærer naturligvis ikke, at aktiviteten svarer til det, der kunne være den samlede befolknings efterspørgsel - endsige den fremtidige efterspørgsel fra nutidens brugere.
2. Der er samtidig stor forskel på, hvilke rum eller universer de enkelte brugergrupper primært bevæger sig i. Nogen af brugergruppernes brugsmønstre er primær knyttet til ét rum, mens andre i højere grad bevæger sig på tværs af rummene.

I forlængelse af punkt 2 skal eksempelvis den kulturelle superbruger primært findes i inspirationsrummet. Derimod opholder fx unge under ungdomsuddannelse og unge på videregående uddannelse sig i mindre grad i inspirationsuniverset, men i vid udstrækning i læringsrummet som låner og bruger af fagmaterialer og deltager i studiekreds og projektgruppe. For de to fundne segmenter af børnefamilier er det samtidig illustrativt, at de ofte vil opholde sig i både læringsrummet og møderummet, fordi de sammen med deres børn søger både frirum, stimulans og læring gennem leg, læsning og oplæsning. Samtidig kan børnefamilien dele sig mellem børneaktiviteter og voksenaktivitet som avislæsning og caféophold og endda samtidig møde andre mennesker på biblioteket.

¹ Modellen er en videreudvikling af analysemodellen udviklet i bogen *Det lokale bibliotek - afvikling eller udvikling* (Andersson og Skot-Hansen, 1994)

Eksempler på udviklingsperspektiver ved kombination af segmenteringstilgangen og firerumsmodellen

I arbejdet med de enkelte segmenter kan man dels forholde sig til, hvilke rum der pt. bruges af de enkelte segmenter. Dels tænke i, hvordan man kan udvide denne brug til også at omfatte nogen af de andre rum. Eksempelvis kan unge under ungdomsuddannelse og på videregående uddannelse sandsynlig opleve større personlig værdi af biblioteket, hvis deres biblioteksbrug i øget grad relateres til inspirationsrummet og møderummet, end hvis deres brug udelukkende knyttes til læringsrummet (hvor deres primære brug ligger).

Med udgangspunkt i den enkelte målgruppe kan man reflektere over, hvad de enkelte rum kan give til denne målgruppe. Eksempelvis reflektere over hvad fx det performative rum ville kunne give til unge under ungdomsuddannelse.

I udviklingsarbejdet med målgrupperne kan man således både bruge modellen til at øge målgruppens brug af samt tilfredshed med de nuværende ydelser inden for det aktuelle rum og til at reflektere over, hvad man som bibliotek gerne vil kunne (og kan) levere af relevante tilbud til målgruppen inden for de rum, de kun i ringe grad bruger i dag.

1.2 Hvad kan få befolkningen til at bruge biblioteket mere i fremtiden?

I hovedrapportens afsnit 9 blev der foretaget en analyse af, hvad der har betydning for i brug vs. ikke-brug samt brugernes brugshyppighed. På baggrund heraf gives følgende overordnede anbefalinger til de områder, der kan forventes at have *størst* effekt på øgede brugerandele og brugshyppighed:

1. Styrk konkurrencen med borgernes køb af materialer
 - a. Herunder ved hjælp af anbefaling 2 og 6 nedenfor.
2. Styrk bogtilbuddet med flere nye bøger og kortere ventetid.
3. Udbred fleksible åbningstider til flere biblioteker.
4. Arbejd med fysisk nærhed (kort transporttid for borgerne) til bibliotekstilbud.
5. Inddrag borgernes præferencer for selv at finde information på nettet – ud fra devicen "if you can't beat them; join them".
 - a. Herunder ved hjælp af anbefaling 6 og 7.
6. Forbedre muligheden for digitalt at låne, downloade og streame bøger, musik og film hjemmefra.
7. Udbred kendskabet til bibliotekets tilbud – og særligt de digitale tilbud.

Disse anbefalinger har sammen med analysens øvrige resultater dannet udgangspunkt for fokusområder, der beskrives i dette bilag og indgår implicit eller eksplicit heri i den opstillede rækkefølge i hvert af de følgende afsnit.

Udvikling af fremtidens biblioteker handler dog ikke kun om arbejdet med at øge og fastholde brugshyppighed. Derfor indgår også fokusområder, der muligvis ikke har lige så stor effekt på brugerandele og brugshyppighed.

Input fra workshop: Brugerinddragelse

Spørg de enkelte målgrupper hvad de har brug for og lav det samen.

Inddrag de enkelte målgrupper, der hvor deres viden kan gøre nytte. Eksempelvis nørden i forhold til rollespil og som anmeldere på computerspil og film.

Tilsvarende kan den kulturelle kvinde inddrages aktivt ved udvikling af arrangementer, udvælgelse af forfattere og emner til foredrag. Hun kan være ambassadører for andre.

1.3 Udvikling med udgangspunkt i borgernes interesser

Fokusområde 3: Hold fast i fokus på den fysiske bog

Bogen er den overvejende biblioteksinteresse for alle målgrupperne. Fokus på bogen er således med til at fastholde eksisterende brugere. Samtidig er der ikke nogen støtte for eller grund til at tro, at mindre fokus på bogen vil kunne tiltrække nye brugere. Ikke-brugerne angiver således som en af de primære årsager til ikke-brug, at de køber materialerne. Herunder bøger.

Dette betyder bestemt ikke, at biblioteket ikke fortsat skal udvikles og moderniseres. Som det fremgår af hovedrapporten samt de øvrige afsnit i dette bilag, har brugerne mange ønsker og forslag til udvikling af fremtidens bibliotek. Det vigtige er bare, at man stadig bibeholder bogen som en prioriteret kerneydelse.

Operationelle forslag:

- Flere nye bøger.
- Kortere ventetid.

Disse to forslag er velunderbygget i afsnit 9. Det er således de to områder anden og tredje flest af borgerne har angivet vil øge deres biblioteksbrug.

Supplerende ønske fra interviews:

- Flere bøger på fremmedsprog.

Hvilke målgrupper vil forslaget især påvirke?

Forslaget påvirker alle målgrupperne. Den store interesse for den fysiske bog gælder således for alle grupper af brugere. Modsat hvad man kunne forvente, så svarer de unge i lige så høj grad til den fysiske bogs fordel som den øvrige del af befolkningen. Unge under ungdomsuddannelse og unge på videregående uddannelse prioriterer endda de fysiske bøger højere end gennemsnittet for hele befolkningen. Flere nye fysiske bøger og oplysning om disse vil måske særligt kunne tiltrække nye brugere fra målgruppen "modne fra lavere middelklasse", da denne gruppe har den største interesse for bibliotekets fysiske bøger. Da denne gruppe samtidig er meget lidt digitalt orienteret, vil udfasning af den fysiske bog til fordel for den digitale derimod kunne mindske brugen blandt dette segment. Det samme gælder for senioren.

Fokusområde 4: Fokusér samtidig på e-bogen

Brugerne er dog også meget interesserede i den digitale bog og er med tiden blevet det mere og mere. Forbedret mulighed for at låne digitale materialer hjemmefra – herunder e-bøger – er således det område tredje flest brugere har angivet vil få dem til at bruge biblioteket mere.

Det anbefales derfor, at e-bogen fortsat bør være et tilbud under udvikling både med hensyn til bredde og udbud af titler og i betydningen det rent tekniske facilitetsmæssige.

Konkret kom der i de kvalitative interviews særligt dette ønske til tilbuddet omkring e-bogen fra både brugere, og nogen der ikke længere bruger biblioteket:

- Forbedret mulighed for at bruge e-book reader.

Hvilke målgrupper vil forslagene især påvirke?

Særligt unge på videregående uddannelse og den kulturelle superbruger er meget interesserede i e-bogen og vil derfor blive påvirket positivt af forbedringer heraf. Kun modne fra lavere middelklasse, senioren og unge børneforældre er ikke særlig interesseret i e-bogen. Unge børneforældre kunne dog muligvis blive det, hvis der kom større udbud af e-bøger målrettet til små børn og deres forældre såvel hvad angår typen af bøger og udbredelsen af kendskabet til dem. Unge børneforældre er – med undtagelse af e-bogen – aktive og tilfredse brugere af de digitale bibliotekstilbud.

Fokusområde 5: Fleksibel åbningstid

Fleksibel åbningstid er biblioteksbrugernes anden største interesseområde. Samtidig er fleksibel åbningstid det område flest brugere har angivet, at der vil øge deres biblioteksbrug – også selvom en del af åbningstiden er uden personale.

Konkret havde brugerne følgende forslag i forhold til fleksible åbningstider:

- Fleksibel åbningstid ved hjælp af digital selvbetjening.
- Fortsat bemanning i det meste af åbningstiden.
- Fleksible tidpunkter for bemanning herunder mulighed for hjælp fra personale nogle aftener.

Hvilke målgrupper vil forslagene især påvirke?

Alle grupperne er interesserede i fleksible åbningstider og har angivet det som noget, der vil øge deres biblioteksbrug. Unge under ungdomsuddannelse og unge på videregående uddannelse er de brugergrupper, hvor flest mener længere åbningstid vil øge deres brug af biblioteket. Senioren er den brugergruppe, hvor færrest mener, det vil øge deres biblioteksbrug.

Fokusområde 6: Fysisk nærhed og kort transporttid for borgerne til bibliotekstilbud

Den statistiske analyse af, hvad der har betydning for brugshyppighed i hoverapportens afsnit 9, viste, at borgernes transporttid til nærmeste bibliotek har væsentlig betydning for, hvor ofte de bruger biblioteket. Dette er vigtigt at være opmærksom på i forbindelse med strategisk planlægning af bibliotekernes beliggenhed.

Økonomi er som regel den styrende faktor i forbindelse med filiallukninger og en kommunes antal biblioteker. Det kan derfor være hensigtsmæssigt at tænke i at kombinere hovedbiblioteker og andre store biblioteker med mindre bibliotekstilbud rettet til dem, der har lang tids transport til deres nærmeste bibliotek. Herunder steder med digital selvbetjening, som nævnt ovenfor. Dette er allerede gjort flere steder med en vis succes. Ligeledes kan bibliotekerne tage ud og fysisk møde brugerne, hvor de færdes.

Input fra workshop: Mød brugerne, hvor brugerne er og flyt bibliotekets tilbud ud

Samarbejd med brugernes institutioner og foreninger.

Tag derhen hvor brugeren er, og hvor det giver mening f.eks. der hvor de venter i køen eller toget – både for at udbrede kendskab og for at tilbyde bibliotekstjenester på stedet.

1.4 Brugernes forbedringsforslag til personalet

Fokusområde 7: Personalet skal have fokus på hjælp til materialesøgning

Hjælp til materialesøgning er det flest fremhæver, at der vil få dem til at bruge personalet mere. Flere af idéerne hertil fremgår under de to følgende fokusområder.

Fokusområde 8: Personalet skal henvende sig mere

Flere af deltagerne i fokusgruppeinterviewene syntes, det ville være rart, hvis personalet i øget grad henvender sig til dem eller er mere synlige, andre havde i forvejen positive erfaringer med dette. Baseret på såvel positive som negative erfaringer foreslog de:

- at personalet selv tager initiativ til at fortælle om arrangementer såvel som materialer, der kan være relevante for den enkelte
- at det ikke må blive anmassende. Nogen foretrak ikke at blive forstyrret, når de kommer på biblioteket
- at skranken er placeret og udformet, så det er tydeligt, at det er et sted, man kan gå hen for at få hjælp.

Fokusområde 9: Personalets roller og hjælp skal være tydeligere

Flere fokusgruppedeltagere udtrykte endvidere følgende ønsker og forslag:

- Tydeligt hvem der er personale, fx ved hjælp af navneskilte.
- Tydeligt hvem man kan spørge om hjælp til hvad.
- At personalet tydeligt viser, at de er interesserede i at hjælpe med såvel materialer som tekniske problemer med computere og lignende.
- At man altid (i den betjente åbningstid) kan få hjælp til basale problemer fx med computer, printer o. lign.
- At der er nogen, der har specialistkompetencer, så man kan få hjælp til mere komplicerede ting.
- At personalet selv tager initiativ til at bringe ens forespørgsel videre og vende tilbage med svar, hvis den, der har viden om det område, man spørger til ikke er til stede. Fx ved at sende en mail med svar.

Hvilke målgrupper vil forslagene vedrørende personalet især påvirke?

Særligt hjælp til materialesøgning har stor betydning for brugerne. Det har især stor betydning for unge på videregående uddannelse og unge under ungdomsuddannelse. Men også de øvrige brugergrupper lægger stor vægt på dette område.

1.5 Forbedringsforslag til det digitale bibliotek

Såvel digital brug som digital tilfredshed starter med kendskab til de mange digitale bibliotekstilbud. En meget væsentlig barriere for brug af bibliotekets digitale tilbud er således lavt kendskab hertil for såvel brugere som ikke-brugere. Dette dokumenteres af analyserne i hovedrapportens afsnit 7. Samtidig viser den statistiske analyse af digital tilfredshed, at kendskab også har betydning herfor. Det fører til følgende fokusområder inden for det digitale bibliotek.

Fokusområde 10: Øget kendskab til det digitale bibliotek blandt ikke-brugere

Der skal fokuseres på målrettet information til ikke-brugerne af biblioteket, men også blandt brugere af det fysiske bibliotekstilbud, der ikke benytter de digitale tilbud. Indsatsen vurderes mest perspektivrig blandt de unge, og herunder blandt hver af de fire ungesegmenter. Over for dem kan der gøres følgende tiltag:

- Mød de unge der, hvor de er fysisk: På skole, uddannelsesinstitutioner, daginstitutioner mv.
- Mød de unge der, hvor de er digitalt: Sociale medier som fx facebook.
- Illustrér og fortæl om, hvordan bibliotekets digitale tilbud kan være en hjælp for fx studie og uddannelse for at øge brug blandt unge under uddannelse.
- Illustrér og fortæl om bibliotekets digitale underholdningstilbud som musik og film for at tiltrække den unge arbejder og unge under ungdomsuddannelse.
- Illustrér og fortæl om, hvilke digitale tilbud, der er for unge børneforældre i såvel daginstitutioner, ved lægen, sociale medier, og nogen af de digitale fora eller hjemmesider, hvor børnefamilier udveksler erfaringer eller søger viden om børns udvikling, sygdom mv.

Hvilke målgrupper vil forslagene især påvirke?

Såvel kendskab, digitaliseringsgrad og generelle biblioteksinteresser og biblioteksbrug har betydning for ens brug af og interesse for det digitale bibliotek. Derfor er det i forhold til ikke-brugerne, der slet ikke benytter biblioteker, foreslået at fokusere på dem, der er de mest digitalt orienterede, så der ikke både skal overvindes interesse-barrierer og digitale barrierer ud over kendskabsbarrieren.

Det vurderes, at der er potentiale for øget brug i alle fire ungesegmenter. Dog har de unge børneforældre sandsynligvis det største potentiale: Da en meget stor andel af deres samlede brugere også bruger de digitale tilbud. Det tyder på, at tilbuddene er meget relevante og interessante for dette segment – hvis de altså kender til dem.

Fokusområde 11: Øget kendskab til det digitale bibliotek blandt bibliotekets brugere

Også blandt bibliotekets brugere er der mange, der ikke kender nogen af bibliotekets digitale tilbud eller kun kender få af dem. Særligt de unge fokusgruppemedtagere kom med følgende forslag til at øge kendskabet blandt bibliotekets brugere:

- De lokale bibliotekers hjemmeside kan have stor betydning for den videre indgang til og positive erfaring med digitale bibliotekstjenester. Et konkret forslag er bannere på hjemmesiderne.
- Flyers, brochurer og plakater.
- Mulighed for at oprette personlig profil på et biblioteks-socialt medie med ens interesseområder, så man kan få en reminder med ting, der er relevante i forhold til ens interesser².

Hvilke målgrupper vil forslagene især påvirke?

Da generel brug af og interesse for biblioteket er den væsentligste motivation for at bruge de digitale tilbud (ud over kendskab), er der potentiale for øget digitalt biblioteksbrug blandt brugerne i alle segmenter. Som den kulturelle superbruger er et tydeligt eksempel på, kan eventuelle digitale barrierer overvindes, hvis interessen for tilbuddene er stor. Dog vurderes der ikke at være særligt potentiale for brug blandt de mindst digitale segmenter; senioren og modne fra lavere middelklasse. Men ud over øget digitalt brug blandt de fire ungesegmenter burde der også være potentiale for øget digitalt biblioteksbrug blandt såvel de kulturelle superbrugere, børneforældre over 30 år, nørden og individualisten.

Fokusområde 12: Det hemmelige bibliotek skal reklamere digitalt

Det er ikke kun i forhold til bibliotekets digitale tilbud, at der er en væsentlig kendskabsbarriere. Også i forhold til flere af bibliotekets øvrige tilbud er manglende kendskab en væsentlig barriere for såvel brugere som ikke-brugere. I den sammenhæng kom fokusgruppemedtagerne særligt med forslag inden for to følgende områder:

Fokusområde 12.1 Reklamér digitalt for bibliotekets tilbud og arrangementer:

- Brug inspiration fra sociale medier, hvor folk herigennem kontaktes og informeres om nye tiltag og arrangementer – eller hvor der skiftevis sættes fokus på faste tilbud
- Kalender på facebook, der fremhæver, hvad der kommer til at ske den kommende uge
- Aktiv opfordring til at tilmelde sig bibliotekets nyhedsbrev (mange ved ikke, at det findes), og hvis biblioteket endnu ikke har et nyhedsbrev, så se at få det etableret, for en del brugere efterspørger det.

Hvilken målgruppe vil forslaget særligt påvirke?

Særligt de unge segmenter bør være målgruppe for sådanne indsatser. Dels fordi de er digitale, dels fordi de unge på flere måder udtrykker manglende viden om, hvad der foregår på biblioteket ud over deres eventuelle eget primære brugsformål.

Fokusområde 12.2. Fysisk informationsskærm på biblioteket:

² Der udtryktes ønske, der svarer til det, som flere biblioteker i samarbejde i dag forsøger at imødekomme med et personaliseret tilbud på hjemmesiden. Det sker fx på Frederiksberg Bibliotek, når man logger ind som bruger og får adgang til såvel statusoplysninger som personlige interesse- og emneliste og, mulighed for lånerhistorik m.v.

- Tydeliggør tilbuddene, når man er på biblioteket.
- Informationsskærm, der både er fysisk, men samtidig benytter sig af de digitale muligheder for interaktiv søgning og information.
- Brugere skal kunne bruge den til at søge på bøger og interesseområder og til fysisk at finde de materialer, de har søgt på. Eksempelvis ved, at når man har søgt på en bog, kommer der et interaktivt kort frem, som viser, hvor man kan finde bogen.
- Informationsskærmen skal give appetitvækkere på, hvad der sker i den kommende tid
- Informationsskærmen skal vise, hvem man skal snakke med om hvad

Hvilke målgrupper vil forslaget særligt påvirke?

Alle brugere, men formentlig i mindre grad de to ældste brugergrupper; modne fra lavere middelklasse og senioren.

Fokusområde 13: Udvikling af de digitale tilbud

Udvikling af de digitale tilbud kan øge såvel brug som tilfredshed. Fokusgruppedeltagerne har haft følgende forslag til udvikling.

Fokusområde 13.1 Forbedring af muligheder inden for bibliotekets online søgemaskiner:

- Søgmaskinerne skal have flere muligheder og krydsreferencer
- Søgmaskinerne skal givet øget mulighed for at søge mere bredt på interesseområder
- Søgmaskinerne skal give forslag om "relaterede søgninger" med forslag til andre materialer inden for de områder, man søger på.

Hvilke målgrupper vil forslagene særligt påvirke?

Alle brugere af biblioteket. Særligt dem, der i forvejen er meget lidt digitale samt nørderne er kritiske i forhold til nuværende søgemaskiner. Derfor vil det være vigtigt, at ændringerne er meget brugervenlige.

Fokusområde 13.2 Mere personligt og interaktivt – mulighed for at personliggøre og præge de digitale tilbud

- "Mit bibliotek" svarende til et socialt medie med ens interesser, så man kan få en reminder med ting, der er relevante i forhold til ens interesser.
- Mulighed for at oprette sin egen profil, hvor man angiver sine interesser, og hvor disse indgår automatisk i ens søgninger.
- Mulighed for at angive bestemte bøger, musikstykker o. lign., man har syntes godt om. På den baggrund skal man få forslag til lignende materialer, man sandsynligvis vil kunne lide.
- Mulighed for at skrive anmeldelser af bøger mv. og læse andres. Inspireret af Amazon.
- Mulighed for at dele råd om, hvad der er relevant for bestemte studier, har været nyttigt som børnefamilie mv.

Hvilke målgrupper vil forslagene særligt påvirke?

Primært de unge grupper og primært eksisterende brugere.

Idéer fra workshop

Biblioteket skal møde brugerne, der hvor brugerne er – fysisk såvel som digitalt. Herunder i sociale netværk som eksempelvis facebook.

Udlån en Ipad eller anden tablet, der gør det endnu nemmere at bruge e-bøger og digitale ressourcer.

1.6 Forbedringsforslag til bibliotekets fysiske rammer

Spørgeskemaundersøgelsen viste, at de fysiske rammer har betydning for, om brugerne får en positiv oplevelse ved at komme på biblioteket. Fokusgruppedeltagerne ønskede sig særligt mere indbydende og åbne rammer på flere biblioteker. Det er således et af de områder, hvor de positive oplevelser på nogen biblioteker blev ønsket udbredt til flere.

Fokusområde 14: Mere indbydende og åbne rammer

Fokusgruppedeltagerne foreslag til forbedring af de fysiske rammer omhandlede særligt de to følgende områder.

Fokusområde 14.1: Bibliotekets aktiviteter og tilbud skal være synlige udefra

Konkret kom fokusgruppedeltagerne med forslag til at bibliotekerne skal have:

- åbne og evt. transparente facader, hvor man kan kigge ind og se, hvad der foregår.
- udstillinger i vinduerne, inspireret af butikker som fx Illums vinduesudstillinger.
- professionelle eller frivillige vinduesdekoratører.
- skilte der fremhæver aktuelle tilbud eller væsentlige faste tilbud, der skiftevis kommer i fokus
- smagsprøver på materialer og tilbud ude foran bygningerne.

Fokusområde 14.2: Mere moderne/hyggelige rum inde i biblioteket

Konkret kom der følgende forslag til, mere hyggelige og moderne rum på bibliotekerne:

- Hyggelige rum eller hyggelokke med forskellige formål og tilbud.
- Behagelige stole.
- I højere grad loungestemning end folkeskolestemning.
- Moderne og frisk indretning.

Hvilke målgrupper vil forslagene særligt påvirke?

Forslagene kommer fra de unge, men de fleste segmenter tillægger de fysiske rammer betydning med undtagelse af nørden og senioren.

Mens de indre rammer primært har betydning for brugerne kan de ydre rammer i sagens natur ses af såvel brugere som ikke brugere, og kan derfor også påvirke ikke-brugerne.

1.7 Forbedringsforslag til biblioteket som socialt og multifunktionelt rum

Fokusområde 15: Biblioteket som mødested

Biblioteket som mødested indtager en 5. plads over, hvad brugerne mener, kan få dem til at bruge biblioteket mere i fremtiden. Indsatser for i øget grad at gøre bibliotekerne til et mødested kan foretages på flere områder.

For fokusgruppedeltagerne var særligt de to følgende fokusområder vigtige i denne sammenhæng. Disse områder har dog også andre funktioner end alene at gøre biblioteket til et mødested. Derfor står de som selvstændige fokusområder.

Hvilke målgrupper vil forslaget særligt påvirke?

Særligt de unge og herunder særligt unge under ungdomsuddannelse, unge på videregående uddannelse og unge børneforældre vægter biblioteket som mødested højt. Det betyder til gengæld ikke særlig meget for individualisten, nørden eller senioren.

Idéer fra workshop: Biblioteket som mødested

Markedsfør biblioteket som mødested for specifikke grupper f.eks. studerende.

Skab rum for fællesskab og samvær f.eks. mødested på biblioteket for single-forældre, unge mødre og andre grupper.

Fokusområde 16: Biblioteket som kulturhus

I fokusgruppernes idégenerering kom flere med forslag til, at biblioteket (eller flere biblioteker end i dag) skal fungere som eller være del af et kulturhus. Disse forslag var der begejstring for både blandt deltagerne under og over 30 år.

Konkret havde deltagerne følgende forslag til biblioteket som kulturhus:

- Kulturhuset skal samle forskellige grupper såvel børn som voksne.
- Kulturhuset skal samle forskellige tilbud: Foredrag, borgerservice, bibliotek, biograf, undervisning og café.
- Kulturhuset skal have arrangementer med forfattere, levende musik mv.
- Kulturhuset skal være lækkert indrettet, have plads til børn og leg og fungere som både et oplevelsesrum og et pusterum.
- Scener, hvor der kan læses digte op, musikere kan optræde mv.
- Det skal være praktisk og lette hverdagen og biblioteksbrugen, at man kan ordne flere forskellige ting inden for samme fysiske ramme.
- Det skal være en ramme for socialt samvær, hvor man kan samles, selvom man tager derhen alene.

Forslag om kulturhus fra gruppearbejde blandt fokusgruppedeltagere over 30

Hvilke brugergrupper vil forslaget særligt påvirke?

Særligt de unge og herunder særligt unge på ungdomsuddannelse, unge på videregående uddannelse og unge børneforældre, der vægter socialt samvær og biblioteket som mødested højt. Den unge arbejder vil sandsynligvis i mindre grad være tiltrukket af de kulturelle tilbud, men vil kunne tiltrækkes af musik.

I fokusgruppeinterviewene var alle brugerne over 30 mindst lige så interesserede i biblioteket som kulturhus som de unge. Særligt den kulturelle superbruger kan forventes at blive motiveret og fastholdt af dette tilbud.

Fokusområde 17: Cafétilbud på biblioteket

Cafétilbuddet kom både som forslag til en del af kulturhuset og som selvstændigt forslag om, at flere biblioteker skal have et cafétilbud. Konkret kom der følgende forslag:

- Enten skal det være meget billigt ellers skal man få en rigtig og lækker café på eller i sammenhæng med biblioteket.
- Nogen syntes, caféen skal være integreret i biblioteket, så man eksempelvis kan læse en bog, mens man drikker en kop kaffe.
- Andre syntes, det skal være adskilt, så caféen ikke forstyrrer roen på biblioteket.
- Caféen kan have lidt bøger stående til inspiration.
- Caféen skal give mulighed for, at eksempelvis studerende kan spise frokost og aftensmad, særligt i eksamensperioder.
- Nogen foreslog blot en automat med drikkevarer og snaks.
- Vigtigt tilbud i mindre byer, hvor det kan være et af de eneste kulturelle og sociale samlingspunkter.
- Inspiration fra private bogcaféer – fx Paludan i Fiolstræde i København.

Hvilke brugergrupper vil forslaget særligt påvirke?

Blandt de unge har en væsentlig del angivet, at cafétilbud på biblioteket vil få dem til at bruge biblioteket mere. Særligt unge på ungdomsuddannelse og videregående uddannelse vil blive motiveret heraf.

Fokusområde 18: Bevar roen

Brugerne af biblioteket sætter stor pris på biblioteket som et roligt pusterum. De to ovenstående områder må derfor ikke blive på bekostning af muligheden for ro og fordybelse på biblioteket. Konkret var der følgende forslag hertil:

- Den fysiske indretning skal give mulighed for ro og fordybelse ved at opdele funktionerne og lave stilleområder som eksempelvis læsesale, studierum eller fordybelseskroge.
- Bibliotekets funktioner, eksempelvis som en rund bygning, hvor man gik ind i midten og så kunne gå ud til de ting, man vil benytte sig af eller som en bygning i flere etager.

Hvilke målgrupper har tiltaget særligt betydning for?

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at nørden og unge på videregående uddannelse er dem, hvor flest synes roen har stor betydning for at biblioteksbesøget bliver en positiv oplevelse. Seniorerne er dem, hvor flest synes biblioteksbesøget bliver en negativ oplevelse, hvis andre forstyrrer og larmer.

I fokusgruppeinterviewene udtrykte de eksisterende brugere, at de sætter pris på roen mens særligt de unge ikke-brugere og særligt den unge arbejder, syntes det er fremmedgørende og akavet, når der er meget stille.

1.8 Forbedringsforslag og idéer, der kan tiltrække og fastholde de unge brugere

Som beskrevet i hovedrapportens afsnit 9.2. og konklusionens afsnit 2.8 udgør de unge et særskilt fokusområde. Deres biblioteksbrug kan forventes at være mindre stabil, end de brugere, der er over 30 og samtidig udgør de i sagens natur fremtidens brugere (eller ikke-brugere). Derfor er det i forhold til udvikling af fremtidens bibliotek vigtigt at gøre en særlig indsats for at fastholde og tiltrække unge brugere.

De fokusområder, anbefalinger og idéer, der er beskrevet i dette bilag kan som hovedregel forventes at påvirke de unge borgergrupper ligeså vel som grupperne over 30. De anbefalinger og fokusområder, der er gengivet i dette bilag, udgør derfor vigtige indsatser for at fastholde og tiltrække unge brugere.

Herudover viste hovedrapportens afsnit 9.2, at der er områder, der i højere grad er vigtige for de unge brugere. På baggrund af disse analyser blev der i afsnit 9.2 opstillet følgende overordnede fokusområder, som det er vigtigt at være opmærksom på i forhold til de unges biblioteksbrug:

1. De generelle fokusområder har (også) betydning for de unge. Det skal i sammenhæng hermed sikres, at bibliotekets kerneområde også rettes mod de unges behov, interesser og ønsker. Herunder særligt bogtilbud og fysisk tilgængelighed i form af fleksible åbningstider.
2. Biblioteket som mødested kan øge de unges biblioteksbrug
3. Forbedringer af de digitale tilbud kan øge de unges biblioteksbrug
4. De unge mangler et "ungebibliotek"
5. De unge vil gerne have forbedret bibliotekets musik- og filmtilbud
6. De unge vil gerne have flere arrangementer målrettet unge

De konkrete idéer og fokusområder, der vedrører disse overordnede fokusområder, er beskrevet følgende steder i dette bilag:

- Idéerne vedrørende fokusområde er beskrevet i afsnit 3.3 – dog med tilføjelse om fokus på, at de bøger, der skal være flere af og kortere ventetid på, særligt skal rettes sig mod de unges interesser.
- Idéerne vedrørende fokusområde 2 er beskrevet i afsnit 3.7
- Idéerne vedrørende fokusområde 3 er beskrevet i afsnit 3.5.

Idéerne vedrørende de tre øvrige tre fokusområder sammenfattes under de følgende fokusområder.

Fokusområde 19: "Ungebiblioteket"

Hvis man skal tiltrække og fastholde unge brugere har det betydning, at de unge oplever, at biblioteket er et sted for dem. Et sted, hvor de føler sig velkomne, og som i indhold og tilgang appellerer til dem. Dette handler dels om ungerettede tilbud som beskrives i de følgende fokusområder. Det handler også om den generelle stemning, personalets tilgang, den fysiske indretning mv.

Idéer fra unge børneforældre fra gruppearbejde i forbindelse med fokusgruppe

Fokusområde 20: Mulighed for at høre og udøve levende musik

En del af de unge interesserer sig for musik og er muligvis samtidig et sted i deres liv, hvor de særligt har tid til og interesse for at udøve musik og gå til koncerter. Tilbud inden for disse områder kan samtidig styrke bibliotekets rolle som mødested for unge.

Konkret havde de unge fokusgruppemedlemmer følgende forslag hertil:

- Koncerter på biblioteket.
- Scener som såvel professionelle som brugerne kan bruge. Det kan eksempelvis være i form af instrumenter, som (øvede) brugere kan spille på. De kan også bl.a. bruges til når, den lokale musikskole skal optræde. Scenerne kan samtidig benyttes til andre formål; digtoplæsning, forfattere, der præsenterer deres bøger mv.
- Øvelokaler, der kan bruges af lokale bands, eller hvor der er mulighed for at prøve forskellige instrumenter – evt. under vejledning af professionelle musikere eller musiklærere.

Fokusområde 21: Forbedret organisering og søgemuligheder i forhold til musik

Konkret havde de unge fokusgruppemedlemmer følgende forslag hertil:

- Mindre rodet opstilling af de fysiske musikmaterialer.
- Fremhæv musiktilbuddene mere, så det får en væsentligere rolle på biblioteket.
- Fokusér på det musik, der især interesserer de unge, og knap så meget det finkulturelle som opera, klassisk musik og jazz.
- Lav bedre kategoriseringer og underkategoriseringer af musikken, så mindre bare defineres som "rock".
- Bedre muligheder for at søge på interesseområder inden for musik, fremfor på bestemte kunstnere.
- Bedre muligheder for forslag og "relaterede søgninger".
- Mere inspiration til ny musik inden for ens interesseområder.
- Ansæt personale, der er specialiseret i moderne musik.

Fokusområde 22: Udvidelse af indholdet i og kendskabet til filmstriben:

Konkret havde de unge fokusgruppedeltagere følgende forslag hertil:

- Flere nyere og mere populære film.
- Mere information om og synliggørelse af, at man kan låne film på biblioteket.
- Mulighed for at anmelde filmen og læse andres anmeldelser.

Hvilke målgrupper vil forslaget særligt påvirke?

De unge og især den unge arbejder, der har stor interesse for film og er meget digital. Herudover nørden, der ligeledes er meget filminteresseret og vant til at bruge computeren til underholdning.

Fokusområde 23: Arrangementer og aktiviteter rettet mod unge

I spørgeskemaundersøgelsen er der lidt flere blandt de unge brugere end blandt brugerne over 30, der har angivet, at flere arrangementer, aktiviteter og workshops vil få dem til at bruge biblioteket mere. Samtidig udtrykte de unge fokusgruppedeltagere, at de oplevede, at bibliotekernes arrangementer kun i ringe grad er rettet mod dem.

Idéer fra gruppearbejde blandt unge under ungdomsuddannelse i forbindelse med fokusgruppe

Konkret havde de særligt forslag til arrangementer vedrørende deres interesse for motion, sundhed og mode (samt musik som står ovenfor).

Fokusområde 23.1: Arrangementer med fokus på motion og sundhed:

- Temauger med inkorporeret træning.
- Foredrag om sport og sundhed
 - kombineret med personlig vejledning om kost, sundhed og motion
 - kombineret med henvisninger til bøger og andet materiale til dem, der vil vide mere.
- Mulighed for at prøve forskellige former for alternativ sport.
- Træningsfaciliteter.

Fokusområde 23.2: Arrangementer om mode og med kendte:

- Modeshows – evt. kombineret med foredrag og henvisning til bøger om Danmark på modescenen.

- "Mød en kendt" fra såvel reality som musikere og kunstnere.

Hvorvidt og hvor mange af disse forslag, der er realistiske at gennemføre for biblioteker, og om de kan ses som liggende inden for bibliotekernes formål, kan selvfølgelig diskuteres. Fra analytisk side lader vi denne diskussion være op til bibliotekerne og lader blot forslagene tjene til inspiration og overvejelse og eventuelt nytænkning i samarbejder med andre udbydere med andre lokaliteter og faciliteter. Og det er klart, at formidling af viden om og inspiration til idræt kan tages op uden videre. Det er i hvert fald emner af interesse for en del unge – og også for nogen af brugerne over 30, særligt individualisten.

Input fra workshop til indsatser rettet mod unge

Ud over de unges egne forslag kom der også mange forslag på workshoppen med deltagere fra forskellige dele af bibliotekssektoren. De forslag, der rettede sig generelt mod de unge, er opstillet i nedenstående tekstbokse.

Input fra workshop til strategiske indsatser rettet mod de unge

Der skal laves nogle andre måder at være på biblioteket på for de unge.

Inddrag de unge og deres samarbejdsinstitutioner, så de kender til bibliotekernes arbejde.

Biblioteket skal være bedre til at vise, hvilke kompetencer det har og give de unge en oplevelse, mens de er på biblioteket.

Bibliotekerne skal tydeliggøre, at de kan dække andre behov end eksempelvis uddannelsesinstitutionernes, og samtidig er et sted de unge kan få oplevelser og viden, uden at der bliver stillet krav til dem.

Input fra workshop til operationelle indsatser rettet mod de unge

Biblioteket skal ud, hvor de unge er: fitnesscentre, busstationer m.fl. Fx med inspiration fra bogvæggen (150m e-bogreol på Frederiksberg, SAXO). Dette både i forhold til at udbrede kendskabet og i forhold til at have bibliotekstilbud "på stedet".

Biblioteket skal tilbyde andet end bare bøger f.eks. fagblade, lydbøger og film.

Biblioteket kan være facilitator for fx erhvervspraktik.

Bibliotekerne skal have fredagsbar til de unge.

Dagligt tilbud om små sessioner som eksempelvis mindfulness, meditation, lattercoach mm. i åbningstiden.

Biblioteket giver mulighed for at gå et sted hen, hvor man kan være alene.